

Vleermuiskasten Park de Koppel, tekst Floris Brekelmans

In verband met een slechte toestand van het fietspad op de Koppeldijk worden de aan weerszijden daarvan aanwezige populieren gekapt. De bomen zelf zijn overigens aan vervanging toe. Door hun leeftijd en sterfte in de kroon kunnen zij voor gevaarlijke situaties zorgen. Het kappen van de bomen maakt onderdeel uit van het regulier beheer en de bomen worden vervangen door nieuwe bomen. Uiteraard hebben deze bomen bij aanplant nog niet de omvang van de huidige bomen, dat duurt een aantal jaar. Aangezien populieren snelle groeiers zijn zal het huidige beeld weer snel hersteld zijn.

Bij het kappen van bomen dient altijd rekening te worden gehouden met aanwezige planten en dieren, specifiek de soorten die zijn beschermd via de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn niet voor niets beschermd: ze zijn vaak kwetsbaar en worden in hun voorkomen bedreigd. Daarnaast mogen bomen alleen worden gekapt wanneer geen negatieve effecten optreden op in of rond de bomen broedende vogels. Daarom worden bomen meestal gekapt in de winterperiode, buiten het broedseizoen. In dit geval worden de bomen gekapt in januari 2011.

Oudere bomen zijn van belang voor veel dieren. Een groep soorten die relatief weinig in de Utrechtse parken worden aangetroffen, zijn de boombewonende vleermuizen. Dit zijn vleermuizen die in de zomerperiode verblijven in holten en scheuren in bomen. Voorbeelden daarvan zijn de ruige dwergvleermuis, de rosse vleermuis en de watervleermuis. De reden dat deze boombewoners weinig in de stad voorkomen, is het gebrek aan oude bomen en dan specifiek die met holten en scheuren. Om onveilige situaties te voorkomen worden dergelijke bomen tijdig gekapt, in tegenstelling tot in een natuurlijk bos. Daar krijgen bomen wel de kans oud te worden en van betekenis te zijn voor vleermuizen. Met het kappen van de populieren verdwijnen dus bomen die op korte termijn een functie hadden kunnen vervullen als verblijfplaats voor vleermuizen.

Om Park de Koppel toch geschikt te maken voor vleermuizen, zijn 12 vleermuiskasten opgehangen. Deze houten kasten dienen als vervanging voor de natuurlijke holten en scheuren, die als gevolg van het beheer en de nog jonge aanplant slechts beperkt aanwezig zijn in Park de Koppel. Het zijn zogenaamde 'platte' vleermuiskasten, die verspreid rond de Koppeldijk aan bomen zijn opgehangen. Tevens worden twee kasten opgehangen aan de kinderboerderij Lunetten.

Hoewel de huidige populieren aan de Koppeldijk geen functie hebben als paarverblijven, zijn zij wel om twee andere redenen van belang. Ten eerste vormen zij een vliegroute voor gewone dwergvleermuizen die vanuit de wijk naar het park vliegen. Vleermuizen gebruiken tijdens hun vlucht lijnvormige structuren ter oriëntatie en als dekking tegen roofdieren als bosuil en boomvalk. Daarnaast zijn de populieren van belang als foerageergebied, eveneens voor de gewone dwergvleermuis. Om die functies te behouden, worden enkele bomen gespaard. Door gebruik te maken van relatief grote bomen voor de herplant, zijn zowel de functie vliegroute als foerageergebied voor het zomerseizoen van 2011 weer hersteld.

Voor vragen over dit project of vleermuizen in het algemeen, kunt u contact opnemen met Floris Brekelmans (f.brekelmans@utrecht.nl, 030-2864967) of Gitty Korsuize (g.korsuize@utrecht.nl, 030-2867146).

maart 2011